

Î N C H E I E R E

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Eremia Vitalie, reprezentat de avocatul Grosu Sandu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Eremia Vitalie împotriva lui Dominic Iurie cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2018 Eremia Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dominic Iurie cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse a indicat că, la data de 27 mai 2017, de către unul dintre utilizatorii rețelei de comunicare electronică „Viber”, identificat prin numele de utilizator „Iurii” a formulat un mesaj privind pretinsa producere a unui accident rutier cu implicarea mijlocului de transport XXXXX. Persoana identificată prin numele de utilizator „Iurii” a solicitat identificarea martorilor sau a mijloacelor de probă pentru stabilirea identității celui care a cauzat producerea accidentului rutier.

În mesajul postat, același utilizator a comunicat că, în urma coliziunii, mijlocului de transport i-a fost deteriorată bara de protecție din partea dreaptă spate a autoturismului, iar semnele vizibile sunt de culoare albastră.

A relatat că în cadrul discuțiilor purtate în cadrul rețelei electronice, utilizatorii au sugerat persoanei identificată prin numele de utilizator „Iurii” să apeleze la poliție pentru documentarea faptei, iar unul dintre vecini dispune de o cameră video instalată la balcon, astfel organul de poliție va putea face uz de înregistrările video.

A menționat reclamantul că, în aceeași zi, ora 19:34, reclamantul Eremia Vitalie a expediat un mesaj prin care a sugerat să apeleze la organele de drept, dar să nu fie întreprinse acțiuni samovolnice. După postarea acestui mesaj, în cadrul rețelei de comunicare electronică „Viber”, în grupul locatarilor ACC nr.55/498, persoana identificată prin numele de utilizator „Iurii” a transmis un mesaj foto în

care figura automobilul ce aparține reclamantului de model XXXX. Fotografia a fost însoțită de textul „s-a făcut deodată cu 902, parcă e el. Cine știe a cui e mașina din foto?”.

A menționat reclamantul că, prin plasarea mesajului foto/text, a fost învinuit în grupul „Viber” al locatarilor ACC nr.55/498 de săvârșirea unui accident rutier cu părăsirea locului comiterii acestuia. Însă, probe care să ateste că, reclamantul a fost implicat în accidentul rutier nu sunt. Respectivul fapt a afectat o perioadă îndelungată imaginea reclamantului în fața restului locatarilor din blocul locativ amplasat în mun.XXXXX, astfel fiind lezată onoarea și demnitatea personală.

La aceeași dată, ora 21:00, reclamantul a fost apelat de persoana identificată prin numele de utilizator „Iurii”.

La data de 24 iunie 2017, Eremia Vitalie a depus în adresa organelor de poliție plângere cu privire la atragerea la răspundere contravențională/penală a persoanei fizice identificate pe rețeaua „Viber” cu numele „Iurii” în temeiul art. 70 Cod contravențional sau art. 352 Cod penal.

În cadrul acțiunilor de investigație desfășurate de Inspectoratul de Poliție Centru al DP mun. Chișinău s-a stabilit că, persoana fizică identificată pe rețeaua „Viber” cu numele „Iurii” este Dominic Iurie, domiciliat la adresa XXXXX.

La data de 22 august 2018 a depus demers în adresa organului de urmărire penală cu privire la punerea la dispoziție a materialelor dosarului penal nr. XXXXX din 01 august 2018, pentru a lua cunoștință cu acestea. Materialele au fost puse la dispoziția reclamantului la data de 04 septembrie 2018.

A considerat reclamantul că, anume începând cu data de 04 septembrie 2018 urmează să fie calculat termenul de înaintare a cererii prealabile cu privire la dezmințirea informației și prezentarea scuzelor.

Cu referire nemijlocită la pretențiile de bază a mai invocat că, în materialele dosarului penal nr. XXXXX din 01 august 2018 a identificat declarațiile lui Dominic Iurie, care a menționat că, deteriorarea prezentă pe bara de protecția din dreapta mijlocului de transport nu putea fi cauzată de autoturismul de model XXXXX, fapt care a fost comunicat și de către polițistul care investighează cazul de producere a accidentului rutier.

În consecință a apreciat că, prin afirmațiile false și lipsite de substrat factologic, pârâtul a acuzat de comiterea a două contravenții o persoană nevinovată.

Prin aceste acțiuni a fost grav lezată onoarea și demnitatea reclamantului Eremia Vitalie. Respectiva informație este defăimătoare anume din considerentul că, pârâtul a învinovățit reclamantul de producerea a două accidente rutiere, ce constituie fapte socialmente prejudiciabile, care dau naștere unei percepții negative din partea societății în raport cu autorul faptei antisociale.

La data de 13 septembrie 2018, în adresa pârâtului a fost expediată cerere prealabilă cu privire la dezmințirea informației publicate în grupul locatarilor ACC nr.55/498 din aplicația „Viber” privind comiterea de către Eremia Vitalie a faptelor contravenționale de producere a accidentului rutier cu părăsirea locului producerii acestuia, cu implicarea mijloacelor de transport de model XXXXX și de model XXXXX; repararea benevolă a prejudiciului moral cauzat în mărime de 5.000 lei pentru falsul declarațiilor făcute în același grup.

Potrivit avizului de recepție, cererea prealabilă a fost recepționată de destinatar la data de 13 septembrie 2018. Însă, aceasta a rămas fără răspuns.

A solicitat reclamantul Eremia Vitalie, repunerea în termen pentru înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind apărarea onoarei și demnității, în conformitate cu art. 116 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, dezmințirea informației publicate de către Iurie Dominic în grupul din rețeaua „Viber” al locatarilor blocului locativ din mun.XXXXX, privind săvârșirea de către posesorul mijlocului de transport de model XXXXX a accidentului rutier prin care a fost deteriorată bara de protecție a mijlocului de transport de model XXXXX, ca fiind o informație cu caracter fals, cu publicarea dezmințirii în același grup de pe rețeaua „Viber” a locatarilor ACC nr.55/498; repararea prejudiciului moral cauzat prin răspândirea unei informații ce lezează onoarea și demnitatea personală în mărime de 5.000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reprezentantul reclamantului a înaintat cerere privind concretizarea cerințelor din acțiunea inițială, prin care a solicitat: - dezmințirea informației publicate de către Iurie Dominic în grupul din rețeaua „Viber” al locatarilor blocului locativ din str.XXXXX, privind săvârșirea de către posesorul mijlocului de transport de model XXXXX, număr de înmatriculare XXXXX a accidentului rutier, prin care a fost deteriorată bara de protecție a mijlocului de transport de model XXXXX, număr de înmatriculare XXXXX, ca fiind o informație cu caracter fals, cu publicarea pe aceeași rețea VIBER a locatarilor ACC nr.55/498 a dezmințirii care va purta următorul conținut: „Eu, Domic Iurie, dezmințesc informația precum că, posesorul mijlocului de transport de model XXXXX, număr de înmatriculare XXXXX –Vitalie Eremia a comis accidentul rutier prin care a fost deteriorată bara de protecție a mijlocului de transport de model XXXXX, număr de înmatriculare XXXXX, ca fiind o informație cu caracter fals”; repararea prejudiciului moral cauzat reclamantului prin răspândirea unei informații cu caracter fals de către pârâtul Dominic Iurie în mărime de 5.000 lei; încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către reclamant în mărime de 8.990 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 mai 2019, s-a respins cererea depusă de Eremia Vitalie cu privire la repunerea în termen, ca fiind nefondată.

S-a admis demersul reprezentantului pârâtului Dominic Iurie, avocatul Bolboceanu Ana cu privire la declararea excepției de tardivitate.

Cererea de chemare în judecată depusă de Eremia Vitalie împotriva lui Dominic Iurie cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iulie 2019, s-a admis recursul declarat de către Eremia Vitalie. S-a casat integral încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 mai 2019 și s-a restituit pricina spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată, pe motiv că faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare conform art. 184-186 CPC a fost deja depășită, nefiind aplicabile la caz prevederile art. 186¹ CPC.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iunie 2020 s-a respins cererea depusă de Eremia Vitalie cu privire la repunerea în termen, ca nefondată. Cererea de chemare în judecată depusă de Eremia Vitalie împotriva lui

Dominic Iurie cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind tardivă.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Eremia Vitalie și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iunie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că datele de identificare a autorului pretinselor informații defăimătoare i-au devenit cunoscute lui Eremia Vitalie cel târziu la data de 27 iunie 2017, astfel acest termen și urmează a fi luat drept reper al începutului curgerii termenului de prescripție.

Astfel, reieșind din prevederile art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, ultima zi în interiorul căreia Eremia Vitalie urma să înainteze cerere prealabilă autorului încălcării a fost data de 16 iulie 2017.

Prin urmare, Eremia Vitalie urma să depună cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare în termen de 30 de zile, calculat de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Instanța de apel a menționat că dat fiind că, termenul maxim pentru examinarea cererii prealabile este de 5 zile, rezultă că, începând cel târziu cu data de 22 iulie 2017, reclamantul a dispus de un termen de 30 zile pentru înaintarea unei acțiuni privind apărarea judiciară a dreptului pretins încălcat în privința sa. Corespunzător, ultima zi a termenului de intentare a acțiunii judiciare de către Vitalie Eremia a fost data de 21 august 2017.

La caz, reclamantul a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dominic Iurie cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată abia la data de 05 octombrie 2018, adică cu omiterea termenului de prescripție cu mai mult de un an.

Instanța de apel a atestat că, reclamantul nu întrunește condițiile art. 17 alin. (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 în vederea repunerii în termen, or, apelantul Eremia Vitalie nu a prezentat motive justificate în virtutea cărora a omis termenul de prescripție.

Instanța de apel a menționat că pârâtul Dominic Iurie în calitate de persoană în a cărei favoare a curs prescripția, pînă la încheierea dezbaterilor în fond a solicitat respingerea acțiunii privind apărarea dreptului încălcat în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă, iar circumstanțele invocate de către reclamant în vederea repunerii în termenul omis au fost apreciate ca neîntemeiate de către instanța de fond, prima instanță just a respins acțiunea ca fiind tardivă.

La 2 decembrie 2020 Eremia Vitalie, reprezentat de avocatul Grosu Sandu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

S-a invocat în cererea de recurs că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.271 Cod Civil și urma să aplice prevederile art.186¹ Cod de procedură civilă, art.6 CEDO.

Mai susține că, intimatul Dominic Iurie, nu a prezentat probe precum că, Vitalie Eremia, dispunea de toată informația privind identitatea lui Dominic Iurie la etapa înaintării plângerii la data de 24.06.2017, iar poziția intimatului/pârâtului este combătută și prin informația IP Centru nr. 12/478 din 25.07.2017, în care se specifică plângerea împotriva persoanei puțin cunoscute pe nume „Iurii”.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel cererea de recurs declarată la 2 decembrie 2020 de către Eremia Vitalie, reprezentat de avocatul Grosu Sandu împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 decembrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.211).

Până la data examinării recursului referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Eremia Vitalie, reprezentat de avocatul Grosu Sandu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Eremia Vitalie, reprezentat de avocatul Grosu Sandu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru